

overzicht activiteiten 2008

lijke hoeveelheden verpakkingen per verkoopunit dienen te worden bijgehouden. Uit peilingen bleek dat een groot aantal bedrijven hiervan gebruik maakte, waarmee ca. ¾ van de afzet van gedistilleerde dranken is afgedekt.

De totale belastinginkomsten van alle verpakkingen is begroot op 240 miljoen euro in 2008 en 365 miljoen in 2009. De gedistilleerdsector draagt hiervan ca. 2,7 resp. 3,8 miljoen euro bij.

2206 producten

Het al jaren slepende conflict met de belastingdienst over de bijzondere categorie dranken, welke worden aangeduid als 2206 producten, is in 2008 nagenoeg tot een oplossing gekomen. De betreffende producten zijn met name te vinden in de categorieën zwak-alcoholhoudende dranken. Het Ministerie van Financiën heeft al in 2006 bepaald dat de criteria voor de accijnsindeling zouden worden aangescherpt waardoor veel producten weer onder de gedistilleerd accijns zouden vallen, met een overgangstermijn voor lopende contracten tot 1 juni 2007. De distillateurs hebben daarop per 1 juni 2007 de aangiften tegen hogere accijns gedaan. In sommigen gevallen met aantekening van bezwaar. Vervolgens restte er nog veel discussie over de afwikkeling van het verleden alsmede over de overgangstermijn januari – juni 2007. Eind 2008 is vernomen dat een belangrijk deel van de ‘claim’ is vervallen bij een aantal producenten. Over de juiste toepassing van wat wel en wat niet volgens oude indelingseisen valt, loopt echter nog steeds discussie en hangt samen met de aard van de leveringscontracten tussen afnemers en producenten. De Commissie Gedistilleerd heeft in de coördinatie van dit dossier een belangrijke rol gespeeld.

Alcohol en Maatschappij

Alcohol en en jongeren

Ondanks de teleurstellende afspraak in het coalitie-akkoord van een verbod op alcoholreclame tussen 06.00 en 21.00 uur continueert de branche de zelfregulering van de reclame. Daarom is de Code voor Alcoholhoudende Dranken opnieuw aangepast. De slogan die onder alle reclames op TV en in bioscopen moet worden vertoond voor zwak-alcoholhoudende dranken is aangepast en luidt nu: ‘alcohol onder de zestien, *natuurlijk niet*’. Ook is het sinds dit verslagjaar verplicht om die slogan op te nemen in alle drukwerk-reclame.

In 2008 zijn de branches in de gelegenheid gesteld commentaar te leveren op een nieuw wijzigingsvoorstel voor de Drank- en Horecawet. De uitgangspunten van die herziening zijn: vermindering van administratieve lasten en voorkoming van alcoholconsumptie door jongeren onder de zestien. Tijdens een hoorzitting hebben de branches aangegeven dat de vermindering van administratieve lasten ‘teleurstellend’ was. In het ontwerp is geen aandacht geschonken aan de kwestie van drankverstrekking onder illegale omstandigheden in hokken en keten terwijl juist daar zonder toezicht aan de jeugd wordt geschonken. De voorstellen zijn in grote lijnen gericht op

het terugdringen van de totale consumptie en in mindere mate op bestrijding van misbruik door de jeugd. Veel van de voorgestelde maatregelen gaan voorbij aan het gegeven dat juist de ouders hun kinderen alcohol schenken, soms zelfs op zeer jeugdige leeftijd. Voorgestelde maatregelen om prijsvorming te laten controleren door gemeenten staan op gespannen voet met de wet op de mededinging en hebben geen effect op het koop- en schenkgedrag van ouders. Positief is wel dat er een vorm van strafbaarstelling was opgenomen van minderjarigen die drank in hun bezit hebben.

Alcohol en verkeer

De Commissies Bier en Gedistilleerd participeren actief in de BOB campagne. Andere participanten zijn onder andere de Ministeries van Verkeer & Waterstaat en Volksgezondheid, Veilig Verkeer Nederland (VVN), het Productschap Wijn en de horeca. De boodschap van de BOB campagne is sinds 2001: spreek vooraf af wie er niet drinkt en dus terug naar huis rijdt. Deze persoon (man of vrouw) heet voor de gelegenheid Bob. In de campagne van 2008 lag net als in 2007 de focus op het bedanken van de Bob met de slogan ‘je bent top Bob’. Het bereik van de campagne onder het algemene publiek is, met 95%, hoog.

Alcohol en gezondheid

De Commissie Gedistilleerd neemt deel aan de SAR (Stichting Alcohol Research), welke tot doel heeft het verspreiden van objectieve wetenschappelijke gegevens om zo bij te dragen aan een verantwoorde alcohol-consumptie. Daartoe wordt door TNO ook klinisch onderzoek verricht. De activiteiten van de scientific communicator zijn in 2008 in gang gezet. Zo is er een nieuwsbrief opgezet en een website www.alcoholengezondheid.nl in het leven geroepen. In 2009 wordt de handelwijze van de scientific communicator geëvalueerd.

Alcohol en Europa

De Europese Commissie presenteerde in 2006 de ‘EU Strategy to reduce alcohol related harm’. Als meest zichtbare gevolg van de EU strategie is de instelling van het Alcohol & Health Forum. Doelstelling van dit forum is: *‘stakeholders willing to contribute to reducing alcohol related harm in the EU through concrete and verifiable commitments that can be monitored in transparent, participative and accountable way will be invited to become members of the Forum’*. Behalve natuurlijk de EU Commissie (DG SANCO) nemen diverse NGO’s en brancheorganisaties hieraan deel. EU Lidstaten zijn slechts toehoorders en nemen niet direct deel aan het forum. Het forum kent ook een tweetal subcommissies: Task Force on Marketing Communications en Task Force on Specific Youth Communications. In deze task forces zullen de respectievelijke onderwerpen nader besproken worden. In 2008 is er eveneens een zgn. ‘clearing house’ toegevoegd. Hier worden best practices bijeengebracht waaruit deelnemers kunnen putten. Task Force Marketing heeft o.a. de voorlichtingscampagnes aan de orde

gesteld en de vraag welke partij hiervan afzenders kan zijn: overheid en/of bedrijfsleven. De Task Force National Alcohol Policy heeft aantal belangrijke zaken aan de orde gesteld: waarschuwingen op het etiket en prijsbeleid. In de loop van 2008 heeft DG SANCO een onderzoek laten uitvoeren naar ‘price affordability’ van drank door het RAND Instituut. Er bestaan grote bezwaren tegen dit onderzoek, gezien de eenzijdige benadering van prijs als effectief instrument in het tegengaan van misbruik. De gedistilleerd inbreng in het Alcohol Forum bestaat o.m. uit de naleving van de hieronder genoemde doelstellingen uit de CEPS Charter. CEPS Charter (Handvest) bevat de principes waaraan de branche zich zal houden en die ook uitgedragen moeten worden. Dat betreft o.m. de doelstelling tenminste 75% van alle reclame-uitingen te voorzien van een educatieve slogan, verantwoorde marketing en het communiceren van matige alcohol-consumptie. Met de invoering van de nieuwe Stiva Code zal ook Nederland de toezegging nakomen dat tenminste 75% van de reclame voorzien zal zijn van een educatieve slogan. CEPS heeft als commitments in gebracht marketing self-regulation, consumer awareness and independent evaluation.

Kwaliteit en wetgeving

Hygiëencode

De Hygiëne Verordening 852/2004 verplicht dat elk bedrijf dat levensmiddelen bereidt, verwerkt, behandelt, verpakt, vervoert, distribueert of verhandelt beschikt over een voedselveiligheidsplan. Dit plan dient ter beheersing van de relevante hygiënerisico’s en is opgesteld volgens de principes van HACCP ofwel Hazard Analysis Critical Control Points. Artikel 8 van Verordening 852/2004 bepaalt dat vertegenwoordigers van sectoren van de levensmiddelenbedrijven hygiëncodes kunnen opstellen.

Kwaliteitscriteria gedistilleerd

Na een lang proces bij de EU Landbouwrraad en het Europees Parlement is de nieuwe EU verordening voor gedistilleerde dranken op 13 februari 2008 ingevoerd.

De verordening vervangt de huidige verordeningen 1576/89 en 1014/90. De ingangsdatum is 20 mei 2008. Er is een overgangstermijn voor afwijkende producten, die echter wel voldeden aan de bestaande verordeningen, van één jaar tot mei 2009. Producten die zich in het handelskanaal bevinden mogen worden uitverkocht. Met de nieuwe verordening zijn de volgende doelen gerealiseerd:

- Regelen van minimum alcoholpercentage voor jenever;s
- Beschermde benaming voor jenever voor Nederland, België, 2 provincies in Noord Frankrijk en 2 Duitse deelstaten;
- Samenvoeging van verschillende verordeningen in één basisverordening;
- Teksten zijn bondiger, in begrijpelijke taal opgesteld;
- Meer structuur in het geheel, opsplitsing in 2 categorieën;
- Verzoek van (nieuwe) EU landen uit Scandinavië en Oost Europa tot aanpassing van de wodka definitie.

Voor jenever is het in 1999 met België bereikte akkoord over het minimum alcoholpercentage (Akkoord van Antwerpen) de basis geweest voor de aanpassingen. In de eerste plaats betreft dit natuurlijk het minimum alcoholpercentage, dat op 30% ligt. Jonge en oude jenever hebben een minimum van 35%. Genièvre, Jenever, Genever, Graanjenever mag uitsluitend afkomstig zijn uit België, Nederland, de departementen Nord en Pas-de-Calais in Frankrijk en Nordrhein-Westfalen en Nediersachsen in Duitsland. Jonge en oude jenever (-genever) mag uitsluitend afkomstig zijn uit België en Nederland. Jenevers staan hiermee in hetzelfde rijtje van geografisch beschermde benamingen als Cognac, Calvados en Schotse whisky. In de oude gedistilleerdverordening ontbrak een minimum alcoholpercentage voor jenever. Benadrukt kan worden dat de meeste wetgeving, definities, aanduidingen etc. niet veranderd zijn. De impact van deze nieuwe verordening zal daarom vermoedelijk geen grote gevolgen hebben. Alle ingeschreven bedrijven, belanghebbende organisaties en pers zijn in februari 2008 op de hoogte gebracht van de nieuwe verordening en de belangrijkste gevolgen voor Nederland.

Levensmiddelenwetgeving

De Productschappencommissie Levensmiddelenwetgeving (PLW) heeft als taak de standpunten van de productschappen te coördineren en uit te dragen. De Commissie Gedistilleerd is een van de deelnemers aan dit overleg. Terugkerende onderwerpen zijn voedings- en gezondheidsclaims, allergenen, levensmiddelenhygiëne, etikettering, obesitas, notificaties, GGO’s, contaminanten en soortgelijke onderwerpen. Zowel in Nederland als in de EU werden in 2007 en ook in 2008 verkenningen uitgevoerd naar nieuwe (andere) etiketteringvoorschriften in de toekomst. Enerzijds bestaat er behoefte aan minder regels en meer duidelijkheid voor de consument (het etiket is soms meer en meer een zoekplaatje), anderzijds dringen zich steeds meer voorschriften op waardoor etikettering wordt uitgebreid. De vraag is of de consument ook op andere wijze dan via het etiket adequaat kan worden geïnformeerd.

In alle dossiers rond kwaliteit, voedselveiligheid en in zekere mate de onderwerpen rond alcohol en maatschappij, de Drank- en Horecawet en de Reclame Code is de functie van de Commissie Gedistilleerd om het bedrijfsleven te vertegenwoordigen bij de overheid. Dit gebeurt op veel terreinen, werkgroepen en commissies. In dit verband bestaan er officiële kanalen zoals de Klankbordgroep van de Voedsel en Waren Autoriteit (VWA), het Regulier Overleg Alcoholbeleid (ROA), het Uitvoeringscomité van de EU, via de PLW en in het Regulier Overleg Warenwet (ROW) en de deskundigenpanels daarin: Deskundigen-overleg Hygiëne levensmiddelen (DHL) en Deskundigen-overleg etikettering van levensmiddelen (DEL). Bij deze overlegorganen en door individuele contacten met de ministeries, wordt getracht invloed uit te oefenen en inspraak te hebben bij het totstand-komen van wetgeving of bij knelpunten.

Etikettering van levensmiddelen

Op 30 januari jl. is de Europese Commissie gekomen met haar voorstel-verordening over de hercodificatie van de etiketteringregels ter verstrekking van voedselinformatie aan consumenten (COM(2008) 40 final). De Europese Commissie wil met dit voorstel bestaande etiketteringsregels consolideren en vereenvoudigen. In het voorstel betreffende de verstrekking van voedselinformatie aan consumenten komt voor veel levensmiddelen de verplichting om een lijst van ingrediënten te verstrekken en eveneens een verplichting tot verstrekken van een voedingsdeclaratie. Gedistilleerd, bier en wijn zijn in het voorstel uitgezonderd van deze verplichtingen, maar de Commissie wil vijf jaar na inwerkingtreding van het voorstel kijken of deze uitzondering nog steeds toepasbaar moet zijn. De verwachting is dat de behandeling circa 2 jaren zal vergen.

Inhoudsmaten

De EU heeft voor bijna alle sectoren de verplichte inhoudsmatenreeks zoals vastgelegd in EU Richtlijn 75/106 afgeschafft behoudens die voor o.a. wijn en gedistilleerd. Van de bestaande reeks komen de kleine (miniaturen) maten met minder dan 10 cl te vervallen en nieuw is de 1,75 liter. De reeks wordt nu 0,10 / 0,20 / 0,35 / 0,50 / 0,70 / 1L / 1,50 / 1,75 en 2L. Daarboven is geen voorgeschreven standaardmaat. De 0,75L voor gedistilleerd blijft verboden in de EU. Alle wijzigingen zijn vastgelegd in EU Richtlijn 2007/45. De wijzigingen zijn verwerkt in de Verpakkingsverordening Productschap Dranken.

Sociale zaken

In 2007 is opdracht gegeven een haalbaarheidsonderzoek uit te voeren om een zo laag mogelijke maximum waarde blootstelling aan alcohol op de werkplek te bepalen. Bij de alcoholproducent en 3 distilleerderijen is het onderzoek uitgevoerd. Het resultaat heeft ertoe geleid dat de SER aan de Minister van SZW een advies heeft gezonden waarmee de branche goed uit de voeten kan en werknemers voldoende bescherming biedt. De coördinatie van dit onderwerp had de Commissie Gedistilleerd op zich genomen. De subcommissie SER Grenswaarden heeft als advies een grenswaarde van 260mg/m3 en een piekwaarde van 1900 mg/m3 aan de minister van VWS aanbevolen. De in de bedrijfstak genomen metingen vielen alle ruim binnen deze maximum waarden, zodat de bedrijven hiermee goed uit de voeten kan.

Import en export belangen

De Commissie Gedistilleerd verleent voor zover mogelijk ondersteuning bij export met documenten. Hoewel de eis hiervoor vanuit importerende landen in de loop van de jaren is afgenomen worden nog regelmatig ‘Certificate of Health’, ‘Certificate of Free Sale and Origine’ of ‘Certificate of Fitness for Human Consumption’ en varianten op verzoek verleend.

De export van gedistilleerde dranken vindt plaats naar veel landen in de wereld en op een hoog volume. In 2000 bedroeg deze in totaal 140.000 hectoliter omgerekend naar pure alcohol (pa). In 2007 een top met 157.800 hl en door een daling van ca. 10% in 2008 tot een niveau van 140.000 hl pa. Met name wodka, likeuren en creamdranken zijn belangrijke export-producten.

Voorlichting

GEEST

Het gedistilleerdinformatie centrum of te wel het Gedistilleerd Educatie En Studiecentrum, kort weg GEEST, heeft in samenwerking met een PR bureau in 2008 een opriscurus gedistilleerd ontwikkeld voor de slijter. In oktober en november van 2008 zijn er 12 educatieveavonden georganiseerd om alle medewerkers van twee slijterijketens te bereiken. Deze educatieavonden zijn zeer positief ontvangen. Momenteel wordt er gesproken met andere slijterijketens die ook interesse hebben getoond en worden de mogelijkheden onderzocht om de zelfstandige slijters te benaderen.

Internet

In 2008 is de vernieuwde site van de Commissie Gedistilleerd gelanceerd. De teksten van de site zijn geactualiseerd en de vormgeving is gemoderniseerd. Daarnaast zijn er ook interactieve elementen toegevoegd zoals een forum, poll en filmpjes waarop het gehele distillatieproces van gedistilleerd te zien is. Op de site is verder tal van informatie te vinden over gedistilleerd en aanverwante onderwerpen. Tevens bezit de website een uitgebreide drankenbank met daarin ruim 3500 verkrijgbare gedistilleerde dranken. In 2008 had de website gemiddeld 5.800 bezoekers per maand. Voor alle publicaties kan men de website www.pdcg.nl raadplegen.

Organisatie Commissie Gedistilleerd

Bij de Commissie Gedistilleerd werken 8 medewerkers (circa 7,4 fte).

Voorzitter: de heer P.M. Blauw

Secretaris: de heer mr. J.W.N.M. Stassen

Relaties met andere organisaties:

BOB CEPS EFRD PLW

SAR STIVA UEPA

Uitvoeringscomité Gedistilleerde Dranken

overzicht kerncijfers 2008

Consumptie 2005 – 2008

	2005	2006	2007	2008
consumptie in hl p.a.*	211.000	209.700	211.000	212.500
w.v. binnenlands	124.500	114.700	111.900	114.200
w.v. buitenlands	80.000	90.700	95.500	94.400
w.v. premix	6.500	4.300	3.600	3.900
consumptie in hectoliters consumptiesterkte	657.134	681.693	676.352	666.170
consumptie van premix in hl consumptiesterkte	140.980	114.746	97.591	92.306
consumptie per hoofd in liters pure alcohol	1,29	1,28	1,29	1,29

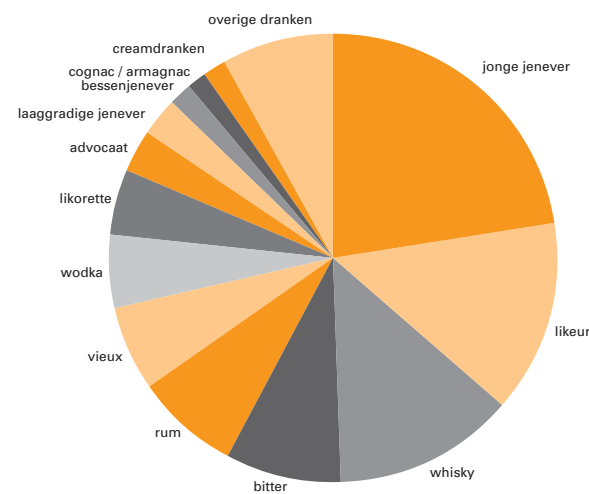
Bron: Commissie Gedistilleerd
* hl p.a. = hectoliter pure alcohol

Consumptie naar soort in hectoliters consumptiesterkte

	2006	in %	2007	in %	2008	in %
jonge jenever	163.831	24,0	153.194	22,7	150.084	22,5
likeur	83.324	12,2	91.830	13,6	92.845	13,9
whisky	83.439	12,2	86.840	12,8	87.587	13,1
bitter	54.124	7,9	54.276	8,0	55.024	8,3
rum, arak	50.037	7,3	52.866	7,8	51.145	7,7
vieux	42.390	6,2	41.033	6,1	39.909	6,0
wodka	31.889	4,7	32.222	4,8	34.380	5,2
likorette	42.442	6,2	35.831	5,3	31.648	4,8
advocaat	22.449	3,3	21.372	3,2	20.779	3,1
laaggradige jenever	18.329	2,7	17.935	2,7	18.077	2,7
bessenjenever	12.104	1,8	11.568	1,7	11.121	1,7
cognac / armagnac	11.174	1,6	10.839	1,6	10.297	1,5
creamdranken	11.145	1,6	10.853	1,6	9.675	1,5
citroenbrandewijn	7.022	1,0	6.840	1,0	6.270	0,9
gin	6.290	0,9	6.234	0,9	6.216	0,9
oude jenever	4.708	0,7	5.778	0,9	5.160	0,8
brandy, grappa, weinbrant	4.194	0,6	4.320	0,6	4.190	0,6
lichtalc. eierdranken	2.480	0,4	2.840	0,4	3.081	0,5
korenwijn	2.483	0,4	2.552	0,4	2.514	0,4
vruchtenbrandewijn	2.199	0,3	1.969	0,3	1.892	0,3
uit vruchten gestookt						
gedistilleerd	1.477	0,2	1.521	0,2	1.491	0,2
vruchten op alcohol	1.458	0,2	1.646	0,2	1.427	0,2
brandewijn	1.435	0,2	1.457	0,2	1.283	0,2
citroenjenever	1.054	0,2	933	0,1	813	0,1
overig gedistilleerd	20.216	3,0	19.603	2,9	19.262	2,9
totaal	681.693	100	676.352	100	666.170	100
premixen	114.746		97.591		92.306	

Bron: Commissie Gedistilleerd

De afzet per soort in 2008 in %

Productie van gedistilleerde dranken in hectoliter pure alcohol

	2004	2005	2006	2007	2008
export	155.000	165.800	147.800	157.800	140.000
binnenlandse afzet	132.500	124.500	114.700	111.900	114.200
totaal	287.500	290.300	262.500	269.700	254.200

Ingeschreven ondernemingen bij de commissie

	2005	2006	2007	2008
alcoholproducenten	4	5	3	3
distillateurs (sterk+zwak)	62	60	57	55
importeurs	159	152	151	159
groothandelaren	328	309	308	294
totaal	553	526	519	511

Bron: Commissie Gedistilleerd

Accijnstarieven op gedistilleerde dranken in de EU

land	in euro per hectoliter pure alcohol	BTW tarief
Roemenie	521	19%
Bulgarije	562	20%
Cyprus	598	15%
Slovenië	695	20%
Italië	800	20%
Spanje	830	16%
Slowakije	939	19%
Hongarije	977	20%
Oostenrijk	1.000	20%
Portugal	1.001	20%
Luxemburg	1.041	15%
Tsjechië	1.081	19%
Griekenland	1.135	19%
Letland	1.163	21%
Litauwen	1.279	19%
Estland	1.291	18%
Duitsland	1.303	19%
Malta	1.400	18%
Polen	1.467	22%
Frankrijk	1.472	19,6%
Nederland	1.504	19%
België	1.752	21%
Denemarken	2.011	25%
Verenigd Koninkrijk	2.803	15%
Finland	3.580	22%
Ierland	3.925	21,5%
Zweden	5.155	25%

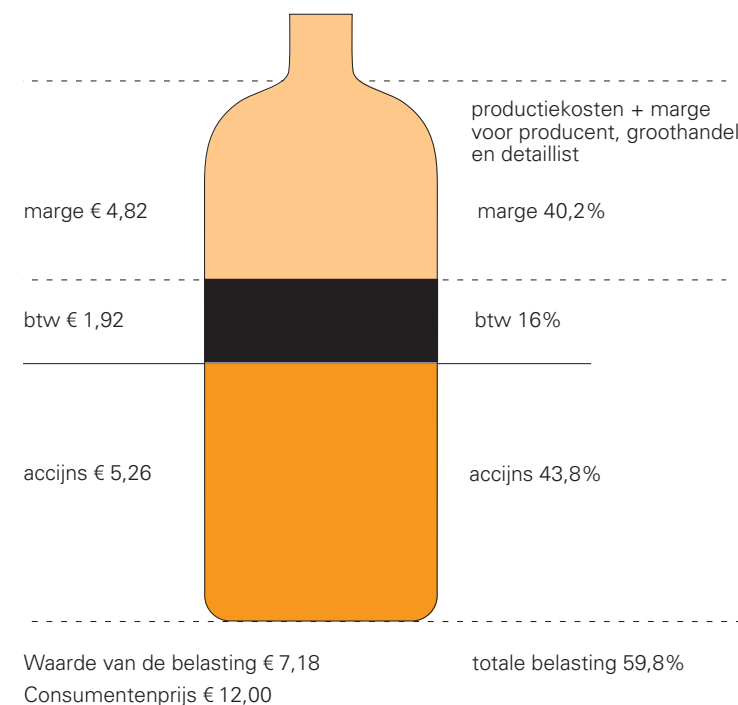
Bron: CEPS, informatie per 1 januari 2009

Opbrengst accijnzen x € 1.000.000

	2005	2006	2007	2008
gedistilleerd	368	326	325	339
bier	315	319	313	318
wijn	234	243	249	293

Bron: Ministerie van Financiën

Verdeling van een gemiddelde consumentenprijs van 1 liter jonge jenever van € 12,00 à 35% alcohol

Verdeling van een gemiddelde consumentenprijs van 1 liter gedistilleerd van € 12,00 à 35% alcohol

Component	Waarde	Percentage
accijns	€ 5,26	43,8%
btw	€ 1,92	16,0%
marge	€ 4,82	40,2%
totaalprijs	€ 12,00	100,0%

Bron: Commissie Gedistilleerd

Commissie Gedistilleerd
Lange Haven 127, 3111 CD Schiedam
Postbus 124, 3100 AC Schiedam
t 010 426 93 40
f 010 473 98 58
e info@pdcg.nl
w www.pdcg.nl

kerncijfers en activiteiten 2008

